

**A gádorosi Kisboldogasszony Katolikus Általános Iskolában
megvalósításra kerülő**

MESTERPROGRAM

ÁLTALÁNOS TERV 2017-2022

Készítette: Kozmer Imre Gyula
intézményvezető
mesterpedagógus-aspiráns

2016

1. Célkitűzés

Mesterprogramom általános terve öt tanévre (2017/2018 – 2021/2022) készült, de mivel 2019-ben igazgatói megbízásom lejár, ezért azt 2019-ben felül kell vizsgálni, esetleg módosítani kell.

Mesterprogramomat (ezen belül az intézményi stratégiát, a fejlesztési terveket) a gádorosi Kisboldogasszony Katolikus Általános Iskola Pedagógiai Programjára építettem.

Mesterprogramom fő szakmai célja:

Pedagóguskompetenciák fejlesztése a különleges bánásmódot igénylő (ezen belül SNI, BTMN) gyermekek integrált nevelése-oktatása területén a Kisboldogasszony Katolikus Általános Iskolában

Célom, hogy:

- a mesterprogram megvalósítása során az intézmény pedagógiai programjában megfogalmazott, a különleges bánásmódot igénylő gyermekek integrált nevelése-oktatása célkitűzéseinek eléréséhez fokról-fokra egyre közelebb kerülünk,
- vezetői tevékenységgel, mesterprogramom megvalósításával hozzájáruljak az intézmény együttneveléssel kapcsolatos eredményes és hatékony működéséhez,
- szakmai tevékenységgel egyfajta modellt szolgáltatassak kollégáim számára, új tudást teremtek az intézményen belül, meglévő tudásomat megosszam velük, és együtt alkalmazzuk a tanítás-nevelés eredményességének növelése érdekében.

1.1. Célkitűzés indoklása, előzmények

A fentieket azért fogalmaztam meg általános célkitűzéseimnek, mert intézményem 2012. szeptember 1-e óta egyházi fenntartású általános iskola, melynek új, katolikus pedagógiai programjában kiemelt célként került megfogalmazásra a különleges bánásmódot igénylő gyermekek integrált nevelése. Ezt a tevékenységet a katolikus értékrend, annak közvetítése és elfogadása mentén kell megvalósítani. Mesterprogramom, az intézményi stratégia és az intézményfejlesztési részterv is azt jelzi, hogy az e célok alapján történő változásmenedzselés hosszú folyamat lesz. Ugyanakkor az intézmény eredményes és hatékony működése továbbra is alapelv, jelen mesterprogramom megvalósítása – reményeim szerint – elősegíti e célok elérését.

Az iskolában eddig is voltak szép számmal különleges bánásmódot igénylő gyermekek, de az utóbbi két tanévben az összlétszámhoz viszonyítva nagyon megemelkedett a számuk: jelenleg 13 SNI és 17 BTMN tanuló van. A sajátos nevelési igényű tanulók között van enyhe mértékben értelmi fogyatékos, súlyos tanulási nehézséggel vagy szelektív mutizmussal küzdő tanuló. A BTMN tanulók többsége tanulási nehézséggel küzd, tehát itt is van különleges feladata az osztályban dolgozó pedagógusnak.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében való részvételhez magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség), és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus szükséges.

Mivel az iskolában nincs pedagógiai asszisztens, minden feladatot a tanítóknak és a szaktanároknak kell megoldani, ezért különösen indokolt az ilyen irányú kompetenciák fejlesztése.

Munkánkat eddig is a 4D tevékenységmodell alapján végeztük:

A tudatos szakmai fejlődés érdekében többször vettünk részt olyan szakmai képzéseken, ahol a differenciált fejlesztés, a kooperatív munka módszereivel ismerkedtünk. Egy pedagógus kollégánk a tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon szerzett másoddiplomát, aki a tudásmegosztó-segítő tevékenység keretén belül többször tartott előadást szakmai tanácskozásainkon, munkaközösségi értekezleteken. Feltáró-elemző tevékenységünk alapján figyelemmel kísértük az iskolában azokat a tanulókat, akikről úgy gondoltuk, hogy különleges bánásmódra szorulnak, és szakmai vélemény, elemzés kíséretében a nevelési tanácsadóba irányítottuk őket. Fejlesztő-újító munkánkra példa, hogy új, katolikus pedagógiai programunkba beépítettük az együttnevelés lehetőségét, annak pedagógiáját, módszereit. Vezetői munkámmal természetesen én is segítettem ezt a tevékenységet.

Mivel iskolánkban megemelkedett a különleges bánásmódot igénylő gyermekek száma, és az óvodavezetéssel történt konzultáció alapján ez az arány továbbra is magas lesz, úgy gondolom, hogy ez irányú munkánkat folytatni kell, és a jövőben még tudatosabban, hatékonyabban kell végezni.

**Ebben a munkában szeretnék segíteni kollégáimnak
választott mesterprofilommal: intézményvezető.**

A választott mesterprofil számomra azért természetes, mert a Gádoros Nagyközség közigazgatási területén működő általános iskolában 1979-ben kezdtem dolgozni orosz-testnevelés szakos tanárként, majd 1991 óta folyamatosan igazgatója vagyok az intézménynek. Az eltelt 25 év alatt rengeteg társadalmi, politikai, szakmai-pedagógiai és belső intézményi változáson ment keresztül az iskola, amelynek aktív részese, alakítója voltam. Hosszú időn keresztül önkormányzati fenntartású intézményként működtünk, majd 2012. szeptember 1-től – önkormányzati döntés alapján, de a szülők, pedagógusok egyhangú beleegyezésével – egyházi fenntartásba kerültünk. A katolikus egyház vette át a fenntartói jogokat, Gádoros Nagyközség egyetlen általános iskolájaként kötelező felvételt biztosító intézményként, ami alapvetően meghatározza nevelési célkitűzéseket. Az új intézmény vezetésével is engem bíztak meg, jelenlegi mandátumom 2019. augusztus 31-ig szól. A vezetői ciklusomból, valamint a nyugdíjkorhatár eléréséig (2020 vége) hátralévő idő nem túl hosszú, de az általam választott szakmai cél olyan jelentőségű, hogy szükségét éreztem egy öt éves általános terv elkészítésének, melyet természetesen igazgatói megbízásom lejárta után felül kell vizsgálni. Bízom benne, hogy mesterprogramommal segítem a jelenlegi működést eredményessé, hatékonyá tenni, ugyanakkor előremutató célokat is kijelölök az intézményfejlesztés érdekében, melyek a hosszú távú fenntarthatóságot biztosíthatják.

Ehhez – az élethosszig tartó tanulás elmélete alapján – elsősorban saját magam számára kell kijelölni azokat a célokat, melyek fontosak ahhoz, hogy tudásomat a kor igényeinek megfelelően fejlesszem, tapasztalataimat modellértékűen át tudjam adni kollégáim számára.

Fontos, hogy a célok beágyazottak legyenek a szűkebb társadalmi környezet elvárásaiba, mert e nélkül – a gyermeklétszám drasztikus csökkenése miatt – az intézmény hosszú távú jövője bizonytalanná válik. Fontos, hogy ismerjék, elfogadják és értékeljék munkánkat, eredményeinket, mert akkor lehet közös jövőt tervezni.

Kollégáim támogatnak céljaim megvalósításában, így amíg lehet, addig intézményvezetőként szeretném segíteni az intézmény munkáját, fejlődését.

Mesterprogramom megvalósítása során saját szakmai céljaim és az intézmény céljai természetesen összeérnek, összekapcsolódnak, így munkámat továbbra is a négydimenziós tevékenységmodell alapján fogom végezni.

2. Tevékenységek

Céljaim, céljaink eléréséhez az alábbi tevékenységek elvégzésére van szükség:

2.1. Tudatos és folyamatos szakmai fejlődés

Tevékenységem magas – mester – szintű fenntartása érdekében, valamint azért, hogy szűkebb szakmai környezetemben példát mutassak, tudatosan irányítom magam és a kollégák szakmai fejlődését. Ehhez fel kellett ismerni a hiányosságokat, a fejlesztendő területeket, melyek alapján kijelöltem magam és intézményem számára a fejlődés irányát.

Ezek az irányok a következők:

- Szükséges tájékozódnom a pedagógiai, módszertani szakirodalomban: különös tekintettel az önszabályozó tanulás, a differenciált fejlesztés, az adaptív nevelés-tanítás, az esélyteremtés és az együttnevelés legújabb pedagógiai megoldásaira.
- A nevelőtestület számára az Orosházi Nevelési Tanácsadó szakembereinek közreműködésével képzéseket szervezek, szakirodalmat szerzek be számukra, hogy szakmai fejlődésüket biztosítsam.
- Részt veszek, részt veszünk olyan pedagógiai közösségekben, amelyek a jó intézményi gyakorlatok alkalmazását támogatják.
- Továbbképzéseken, pályázati programokban, konferenciákon veszek részt, kollégáim részvételét is támogatom.
- Az integrációs nevelés új eredményeinek követése, a megszokottól eltérő megoldásokra való rugalmas és kritikus nyitottság.
- Az infokommunikációs eszközök és hálózatok önfejlesztést támogató lehetőségeinek alkalmazása (internetes oldalak felkutatása stb.).
- Folyamatos önreflexió elvégzése (visszajelzések a képzésekről, az alkalmazott módszerekről, a munka hatékonyságáról).

2.2. Feltáró-elemző tevékenységek

Feltáró-elemző tevékenységem folyamatos vizsgálódást jelent, amely a saját és intézményem szakmai közösségei gyakorlati munkájának a megismerését jelenti. Támogatom az intézmény szakmai közösségeit az együttneveléssel kapcsolatos pedagógiai jelenségek, problémák tényeken alapuló feltárásában és megértésében. Az így keletkezett információkat – értékelés és elemzés után – vissza kell csatornázni a gyakorlatba, így teremtve meg a tényekre

alapozott fejlődés lehetőségét. A vizsgáldás eredményeként saját munkám is a tényekre fog alapulni, megerősödik a vizsgáldás alapú szemlélet az intézményben, mely segíti a fejlődést.

Az integrált nevelésnek elengedhetetlen feltétele a hatékony tanuló megismerés.

Ennek érdekében:

- a különleges bánásmód szükségességének felismerésére alkalmazni kell a megismerés alapelveit (megfigyelés, interjú, dokumentumelemzés, kérdőív). Ismerni kell a problémákhoz kötődő feltáró vizsgálatok módszereit (pl. intelligencia-tesztek, melyek szükségesek a szakértői vélemények eredményeinek elemzéséhez; egyéb hatékony tanuló megismerési technikák pl. tanulási stílusok feltárása, a magatartás vizsgálata, értékrend vizsgálata stb.),
- a tanulókkal végzett vizsgálatokat, kutatásokat etikus alapelvek alapján kell végezni,
- alkalmazni kell az infokommunikációs technológia lehetőségeit a feltáró-elemző tevékenység segítésében,
- tanévenként dokumentálni kell a mesterprogram megvalósítását.

2.3. Fejlesztő-újító tevékenységek

Fejlesztő-újító tevékenységemben a legfontosabb feladat, hogy felismerjem és értelmezzem az integrált nevelés-oktatás során felmerülő pedagógiai jelenségeket, problémákat, amelyek beavatkozást, fejlesztést igényelnek. Aktív szerepet vállalok a fejlesztési folyamatok megtervezésében, kivitelezésében, hogy azok jó gyakorlattá váljanak, majd ezek terjesztésében is közreműködök. Ehhez folyamatosan tájékozodom a hazai és nemzetközi fejlesztési tapasztalatokról, kutatási eredményekről. Módszertani, tartalmi fejlesztéseket kezdeményezek, a nevelés-tanítás eszközeire irányuló innovációkat támogatok.

Ennek érdekében:

- Fenn kell tartani az utazó gyógypedagógusi rendszert.
- A fejlesztési folyamat lépéseit, szabályszerűségét be kell tartani (különösen figyelve a szakmai érvek megfogalmazására és alátámasztására).
- Meg kell ismernem az integrált neveléssel kapcsolatos tudományos eredményeket, más fejlesztések beválását.
- Tájékozódnom kell az innovatív törekvések, jó gyakorlatok terén.
- Projektekben, adott feladatokon dolgozó munkacsoportokban való részvétel.

- Intézményem szakmai közösségének folyamatos fejlesztése.

2.4. Tudásmegosztó-segítő tevékenységek

E tevékenységi körön belül az intézményben dolgozó kollégáim, igazgató kollégáim, szakmai érdeklődők, a helyi társadalom számára bemutatom az integrált neveléssel kapcsolatos tanító-nevelő munkánk tapasztalatait, eredményeit, jól bevált gyakorlatait.

Ezeket különböző módokon és fórumokon teszem:

- Foglalkozás megbeszéléseket tartok kollégáim számára.
- Szakmai hálózatok tagjaként tájékoztatást tartok jó intézményi gyakorlatokról (pl. igazgatói munkaközösségben).
- Részt veszek szakmai rendezvényeken, konferenciákon, ahol lehetőség szerint előadást tartok.
- Az intézmény együttneveléssel kapcsolatos pedagógiai gyakorlatát a tágabb társadalmi környezet (pl. szülők, helyi önkormányzata) számára bemutatom.
- Elektronikus felületen publikálok (pl. iskolai honlap).
- Pályázati programokban veszek részt.
- Ha lesz rá igény, akkor közreműködök pedagógusjelöltek fogadásában és mentorálásában, segítem pályakezdő kollégáimat).
- Kollégáimnak szakmai segítségnyújtás, szakmai fejlődésük segítése.

3. Elérendő eredmények

Abban bízom, hogy az elvégzett tevékenységek hatására az alábbi, mérhető eredményeket érjük el:

- az integrált nevelésben végzett munkánk tudatos lesz és konkrét tényeken alapul
- munkánkban alkalmazzuk az együttnevelés legújabb pedagógiai megoldásait
- biztosítani tudjuk a folyamatos szakmai fejlődést
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekek a közösség teljes jogú, megbecsült tagjai lesznek, tanulmányi eredményük eléri a kívánt szintet, lemorzsolódásukat megakadályozzuk, továbbtanulásuk biztosítva lesz
- tudásunkat, jó gyakorlatainkat megosztva más intézmények fejlődését is elősegítjük

4. Az általános terv részegységei

I. részterv (2017-2019)

Az első részterv két tanévre szól, mivel 2019-ben lejár az igazgatói megbízásom.

II. részterv (2019-2022)

A második részterv három tanévre szól.

4.1. Az I. részterv tervezett tevékenységei, produktumai, a megvalósítás időszakai

Tevékenységek:

1. Tájékozódás a szakirodalomban, szakirodalom beszerzése (print és internetes)

Határidő: 2018. június 15.

Sikerkritérium: a megfelelő számú és minőségű szakirodalom megléte

2. Szakmai megbeszélések szervezése

Határidő: kéthavonta

Sikerkritérium: a megbeszélések megvalósítása, dokumentálása (feljegyzés)

3. Módszertani képzések, előadások szervezése a nevelőtestület számára

Határidő: folyamatos

Sikerkritérium: félévenként legalább egy képzés megszervezése

4. Tréning:

- tanuló-megismerési technikák alkalmazása, szakértői vizsgálati eredmények elemzése

- egyéni fejlesztési terv elkészítésének módszertana, gyakorlata

- *Határidő: 2018. június*

Sikerkritérium: Az időszak első évében történő megvalósítás

5. Taneszközök, speciális segédeszközök beszerzése

Határidő: 2018. június

Sikerkritérium: a taneszközök, segédeszközök megléte

6. Feltáró vizsgálatok elvégzése az osztályfőnökök segítségével

Határidő: folyamatos

Sikerkritérium: vizsgálati anyagok, elemzések megvalósítása

7. Részvétel szakmai közösségekben, konferenciákon

Határidő: folyamatos

Sikerkritérium: Évenként 2-3 részvétel

8. Évenkénti mérés, értékelés (tanulmányi eredmények, továbbtanulási mutatók)

Határidő: 2018. június 30., 2019. június 30.

Sikerkritérium: Az értékelés megvalósítása, dokumentálása, reflexiók

9. Óra és foglalkozás megbeszélések

Határidő: 2018. június

Sikerkritérium: Minden pedagógussal félévenként megvalósított megbeszélés

10. Tájékoztatás szakmai közösségben

Határidő: 2019. június 30.

Sikerkritérium: Évenként legalább egy tájékoztató megtartása

11. Az együttneveléssel kapcsolatos gyakorlatunk bemutatása a szűkebb társadalmi környezet számára

Határidő: folyamatos

Sikerkritérium: Beszámoló, tájékoztató évente (nyomtatott, online)

12. Szakmai segítségnyújtás

Határidő: folyamatos

Sikerkritérium: Igény szerinti megbeszélések megtartása

13. Értékelés félévente: visszajelzések értékelése, reflexiók

Határidő: félévek vége

Sikerkritérium: Az értékelés elvégzése

14. Önértékelés: az I. részterv értékelése

Határidő: 2019. június 30.

Sikerkritérium: Az értékelés elvégzése, a célok megvalósulása

15. A II. részterv részletes tevékenységtervének elkészítése

Határidő: 2019. június 15.

Sikerkritérium: A szakmai közösség által elfogadott részterv elkészülte

Produktumok:

- beszerzett szakirodalom
- képzési dokumentáció (előadás, képzés dokumentációja, jegyzőkönyv stb.)
- egyéni fejlesztési tervek
- feljegyzés konferenciáról, szakmai értekezletről
- féléves értékelés dokumentumai, reflexiók
- évenkénti mérés, értékelés dokumentációja
- óra és foglalkozás megbeszélésekről feljegyzés

- munkaközösségi értekezletekről jegyzőkönyv, feljegyzés
- tájékoztató az együttneveléssel kapcsolatos gyakorlatunkról
- Önértékelés: az I. részterv értékelő dokumentációja (egy szabadon választott dokumentum)
- A II. részterv tevékenységterve

Költségigény:

- a felmerülő költségeket az intézmény költségvetéséből finanszírozzuk

4.2. A II. részterv tervezett tevékenységei, produktumai, a megvalósítás időszakai

Tevékenységek:

1. Az integrációs nevelés új eredményeinek követése

Önfejlesztés az infokommunikációs eszközök és hálózatok segítségével

Határidő: folyamatos

Sikerkritérium: A tanítási gyakorlatban alkalmazásra kerülnek az új eredmények

2. Egyéni fejlesztési tervek szakszerű elkészítése

Határidő: folyamatos

Sikerkritérium: szakszerű fejlesztési tervek megléte

3. Folyamatos önreflexió elvégzése (visszajelzések, elemzések, értékelések alapján)

Határidő: folyamatos

Sikerkritérium: Az átdolgozott tervek megléte

4. Szakmai megbeszélések szervezése

Határidő: igény szerint

Sikerkritérium: a megbeszélések megtartása, dokumentálása

5. Képzések szervezése

Határidő: folyamatos

Sikerkritérium: félévenként egy képzés megszervezése

6. Részvétel konferenciákon

Határidő: folyamatos

Sikerkritérium: félévenként 1-2 részvétel

7. Feltáró vizsgálatok elvégzése

Határidő: folyamatos

Sikerkritérium: vizsgálatok, elemzések elvégzése

8. Tanévenként dokumentálni a megvalósítást

Határidő: tanévek vége

Sikerkritérium: dokumentáció elkészítése

9. Tudományos eredmények, más fejlesztések bevalásának megismerése

Határidő: folyamatos

Sikerkritérium: az új eredmények beépítése a gyakorlatban

10. Projektekben, munkacsoportokban való részvétel

Határidő: folyamatos

Sikerkritérium: tanévenként egy projektben való részvétel

11. Részvétel szakmai rendezvényeken, konferenciákon

Határidő: folyamatos

Sikerkritérium: tanévenként egy-két részvétel

12. Pályázati programokban való részvétel

Határidő: folyamatos

Sikerkritérium: az időszak alatt lehetőség szerint egy pályázatban való részvétel

13. Az együttnevelés gyakorlatának szakmai közösségekben való bemutatása

Határidő: az időszak vége

Sikerkritérium: legalább egy szakmai közösségben való bemutatás

14. Az együttnevelés gyakorlatának szakmai közösségekben való online bemutatása

Határidő: az időszak vége

Sikerkritérium: egy-két online felületen való megjelenítés, bemutatás

15. A mesterprogram megvalósításának értékelése

Határidő: 2022. június

Sikerkritérium: A célok megvalósulása, az értékelés dokumentációjának elkészítése

Produktumok:

- önfelkészítés (képzéseken, konferenciákon való részvétel) dokumentumai
- szakszerű egyéni fejlesztési tervek
- pedagógusok visszajelzései, elemzései
- feljegyzés konferenciáról, szakmai értekezletről
- féléves értékelés dokumentumai, reflexiók
- évenkénti mérés, értékelés dokumentációja
- projektek, pályázati dokumentációk
- óra és foglalkozás megbeszélésekről feljegyzés

- munkaközösségi értekezletekről jegyzőkönyv, feljegyzés
- tájékoztató az együttneveléssel kapcsolatos gyakorlatunkról (szakmai közösségben, online felületen)
- Értékelés: a II. részterv értékelő dokumentációja
- A mesterprogram megvalósulásának értékelő dokumentációja

Költségigény:

- a felmerülő költségeket az intézmény költségvetéséből finanszírozzuk

5. A megvalósítás támogatói, együttműködő partnerek

- Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság, mint az intézmény fenntartója
6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.
- Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
5600 Békéscsaba, Kiss Ernő u. 3.